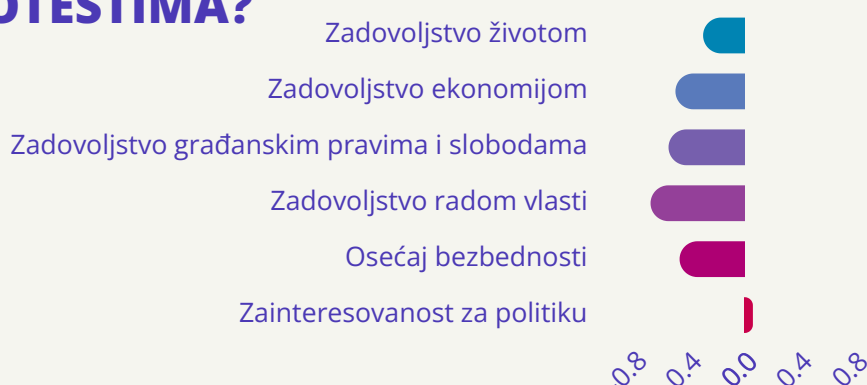

Studentski i građanski protesti u Srbiji

Istraživanje sprovedeno od strane **Instituta društvenih nauka** o stavovima građana prema studentskim i građanskim protestima i njihovim uzrocima, motivima i ciljevima.

KOJI FAKTORI UTIČU NA PODRŠKU PROTESTIMA?

Ispitanici koji više podržavaju proteste:

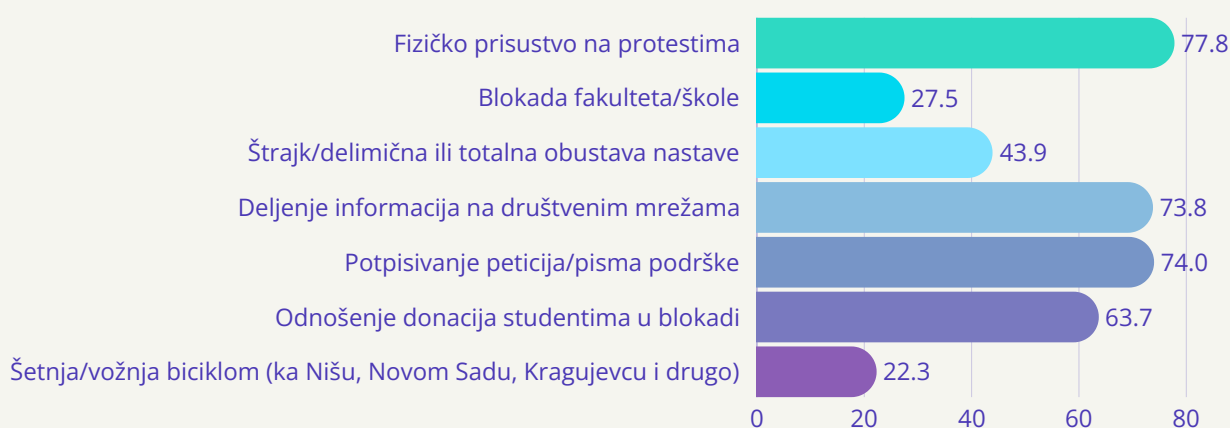
- Manje su zadovoljni načinom na koji vlast u Srbiji obavlja svoj posao.
- Manje su zadovoljni poštovanjem građanskih prava i sloboda u Srbiji.
- Manje su zadovoljni stanjem ekonomije u Srbiji.
- Manje se osećaju bezbedno u Srbiji.
- Manje su zadovoljni svojim životom.

Beleška: Postojanje povezanosti između varijabli testirano je pomoću Spearmanovog koeficijenta korelacije rangova.

- Stepen podrške protestima ne zavisi od stepena zainteresovanosti za politiku.

NAČIN PODRŠKE

Da li ste na neki od navedenih načina podržali proteste?

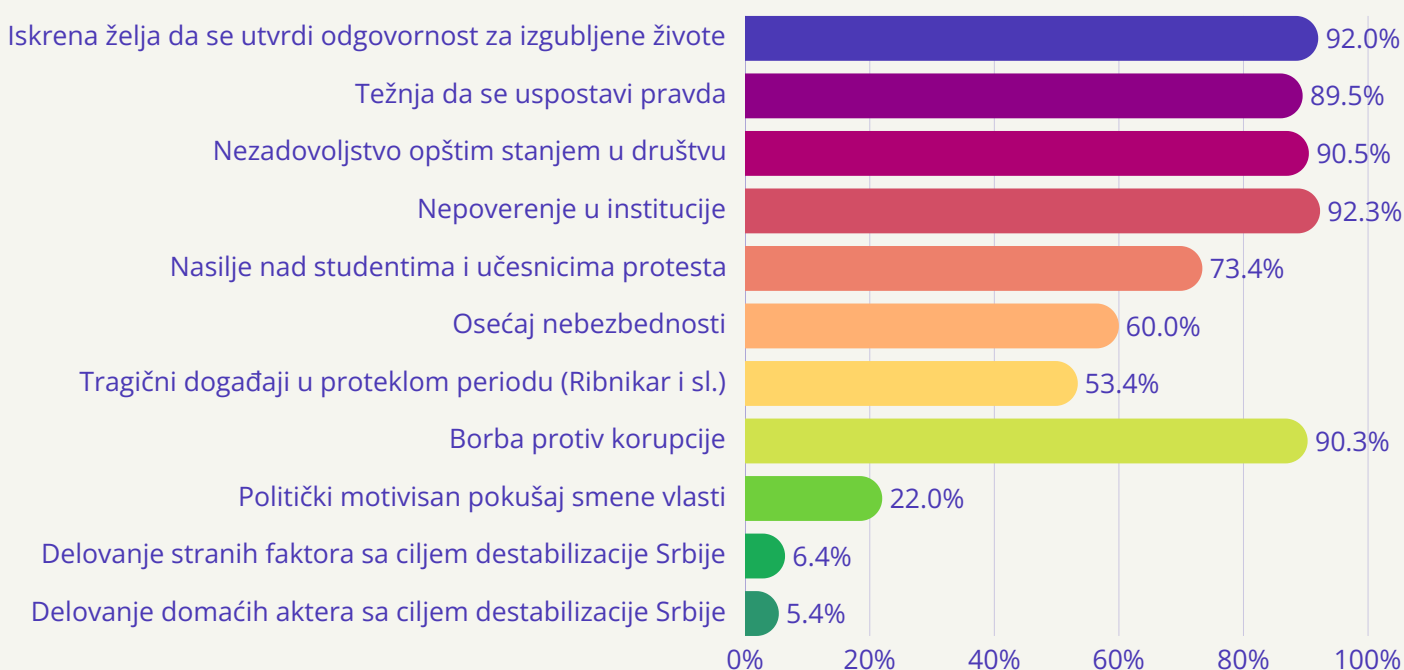

Rezultati pokazuju da je najčešći oblik podrške protestima u našem uzorku **fizičko prisustvo (77,8%)**, kao i deljenje informacija na **društvenim mrežama (73,8%)** i **potpisivanje peticija (74%)**. Manje zastupljene aktivnosti su **blokada fakulteta (27,5%)**, **štrajk (43,9%)** i simbolične **protestne šetnje/vožnje biciklom (22,3%)**. Većina podržava proteste aktivnim prisustvom i digitalnim angažmanom, dok su direktne obustave rada i blokade manje prihvaćene.

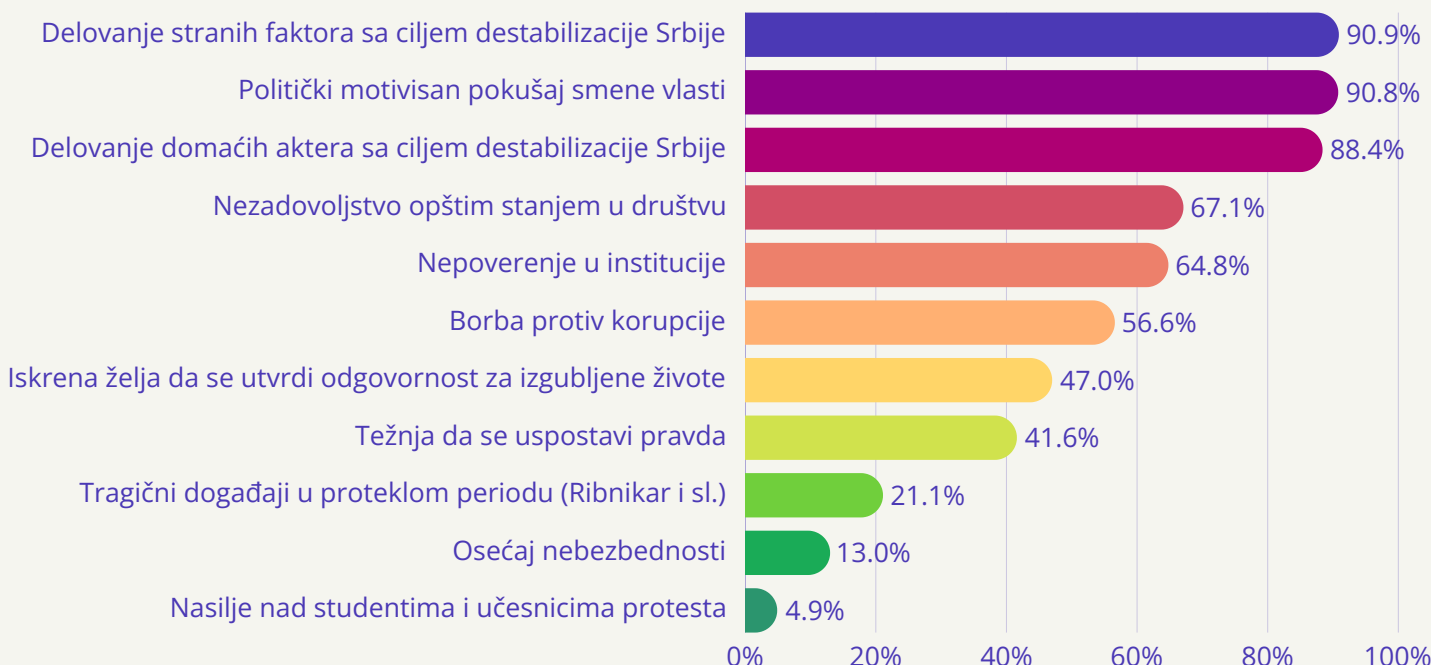
RAZLOZI ZA POKRETANJE PROTESTA

Šta od navedenog odražava razloge za pokretanje aktuelnih protesta?

PODRŽAVAJU PROTESTE

NE PODRŽAVAJU PROTESTE

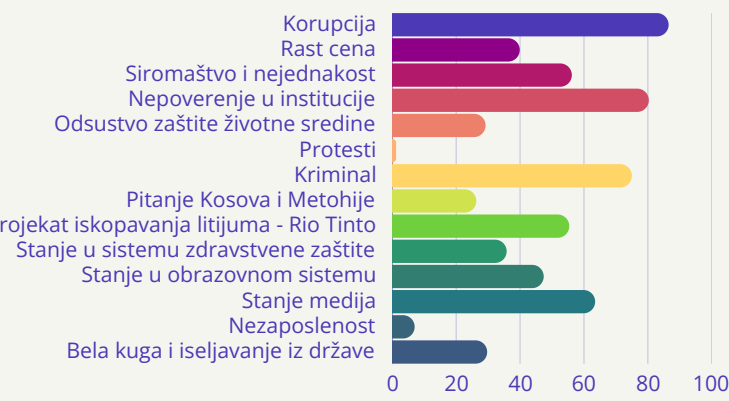
Preko **88%** protivnika protesta u našem uzorku smatra ih politički motivisanim ili pokušajem destabilizacije države, dok **65–67%** prepoznaje dublje društvene probleme poput nepoverenja u institucije i nezadovoljstva društvom. Samo **13%** vidi nebezbednost kao razlog protesta, **47%** utvrđivanje odgovornosti za izgubljene živote, **41,6%** težnju ka pravdi, a **4,9%** nasilje nad učesnicima protesta. Među pristalicama, glavni razlozi su nepoverenje u institucije (**92,3%**), pravda (**92%**), nezadovoljstvo (**90,5%**), borba protiv korupcije (**90,3%**) i nasilje nad učesnicima protesta (**73,4%**). Manje od **22%** proteste vidi kao političke, dok uticaj stranih i domaćih aktera gotovo niko ne prepoznaje.

DRUŠTVENI PROBLEMI

Šta od navedenog vidite kao najveći problem u Srbiji?

PODRŽAVAJU PROTESTE

NE PODRŽAVAJU PROTESTE

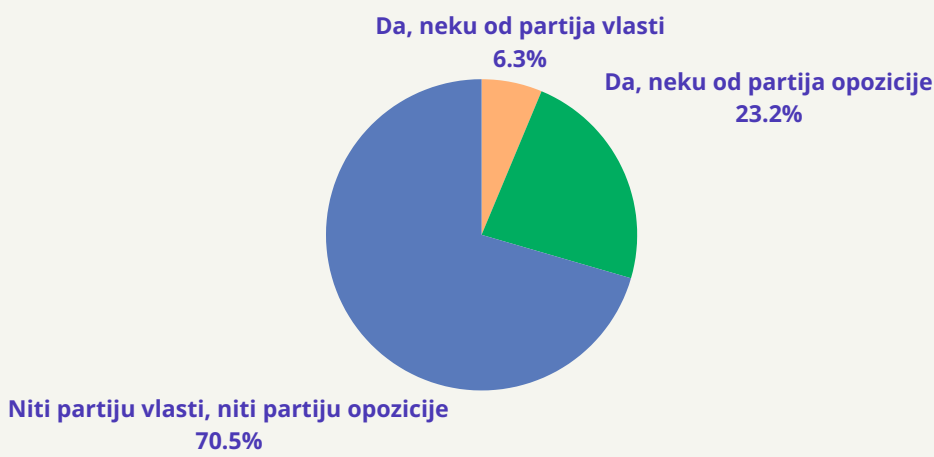

Ispitanici su rangirali tri opcije za koje smatraju da predstavljaju najveći problem u Srbiji. Ispitanici koji podržavaju proteste u uzorku navode korupciju (**86,5%**), nepoverenje u institucije (**80,3%**) i kriminal (**75%**). Projekat iskopavanja litijuma kao problem percipira njih **55,4%**, stanje u obrazovnom sistemu **47,4%**, pitanje KiM **26,3%**. Nezaposlenost navodi tek **7%** ispitanika.

Ispitanici koji ne podržavaju proteste u našem uzorku kao najveće probleme navode proteste (**79,9%**), stanje u obrazovnom sistemu (**73,1%**) i korupciju (**69,7%**). Visok procenat ispitanika pitanje KiM vidi kao problem (**64,8%**), nepoverenje u institucije (**56,3%**), kriminal (**45,6%**), a projekat iskopavanja litijuma ukupno **20,9%** ispitanika. Sličnost sa ispitanicima koji podržavaju proteste je nizak stepen percepcije nezaposlenosti kao problema – **7,4%**.

REŠENJA AKTUELNE DRUŠTVENE SITUACIJE

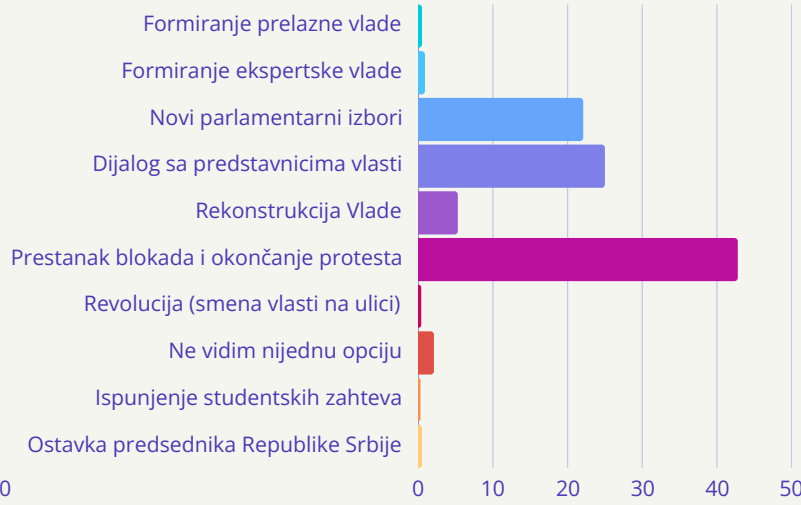
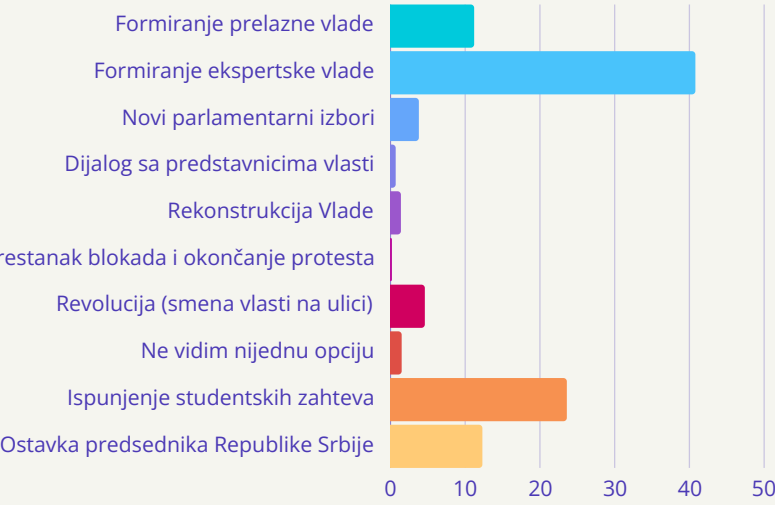
Da li vidite neku postojeću opozicionu ili političku partiju vlasti, kao onu koja može da sprovede Vaše ideje o poželjnom društvenom i političkom razvoju Srbije?

Koju od ponuđenih opcija vidite kao onu koja bi najviše doprinela izlasku iz aktuelne društvene situacije?

PODRŽAVAJU PROTESTE

NE PODRŽAVAJU PROTESTE

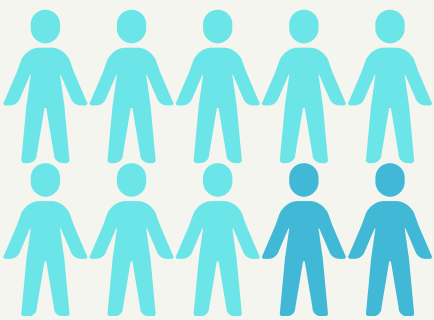

Ukupno **70,5%** ispitanika u našem uzorku smatra da trenutno ne postoji nijedna politička partija – niti partija vlasti niti opozicije, koja može da sprovede njihove ideje o poželjnom društvenom i političkom razvoju Srbije.

Većina ispitanika koji ne podržavaju proteste smatra da je prestanak blokada najbolja opcija (**25%**), dok dijalog sa vlastima podržava njih **22,1%**. Niska podrška postoji za studentske zahteve (**0,3%**) i smenu vlasti revolucijom (**0,4%**).

Među onima koji podržavaju proteste, najviše podrške ima formiranje ekspertske vlade (**40,8%**).

Od toga, najveći broj ispitanika (**60,3%**) opredelio se za tip ekspertske vlade u koju bi bili uključeni predstavnici univerziteta, fakulteta i naučnih instituta.

84% onih koji podržavaju proteste bi podržalo generalni štrajk do ispunjenja studentskih zahteva.

METODOLOGIJA

Ciljna populacija: Punoletni građani Republike Srbije

Veličina uzorka: 11110

Metod prikupljanja podataka: Kompjuterski podržano onlajn anketiranje (CAWI)

Prosečno vreme popunjavanja upitnika: 15 minuta

Period prikupljanja podataka: 14 – 24. mart 2025.

Tip uzorka: Prigodan

Institut društvenih nauka je samostalno sproveo istraživanje javnog mnjenja koristeći sopstvene resurse, s ciljem doprinosa opštem interesu i razumevanju društvenih procesa.

Kontakt: anketaprotesti@idn.org.rs

Sajt: idn.org.rs